

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/72520 GK 26
7/72581 GK 26
7/72688 GK 26
7/72803 GK 27
7/72819 GK 27

Sayı : E-99074258-610- 195
Konu : Soru Önergesi

09/11 /2022

7/72822 GK 27
7/72948 GK 27
7/73214

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi : a) 18.10.2022 tarihli ve E-43452547-120.07-1095579 sayılı yazınız.
b) 18.10.2022 tarihli ve E-43452547-120.07-1095595 sayılı yazınız.
c) 19.10.2022 tarihli ve E-43452547-120.07-1096653 sayılı yazınız.
ç) 19.10.2022 tarihli ve E-43452547-120.07-1096582 sayılı yazınız.
d) 21.10.2022 tarihli ve E-43452547-120.07-1097931 sayılı yazınız.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan İzmir Milletvekili Özcan PURÇU'nun 7/72520, Edirne Milletvekili Okan GAYTANCIOĞLU'nun 7/72581, ilgi (b) yazınız ekinde alınan İstanbul Milletvekili Mahmut TANAL'ın 7/72688, ilgi (c) yazınız ekinde alınan İstanbul Milletvekili Mustafa YENEROĞLU'nun 7/72803, İstanbul Milletvekili Sibel ÖZDEMİR'in 7/72819, İstanbul Milletvekili Mahmut TANAL'ın 7/72822, ilgi (ç) yazınız ekinde alınan Ankara Milletvekili Yıldırım KAYA'nın 7/72948, ilgi (d) yazınız ekinde alınan Hatay Milletvekili Lütfi KAŞIKÇI'nın 7/73214 esas numaralı yazılı soru önergeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahmut ÖZER
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi (11 Sayfa)

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ MUSTAFA YENEROĞLU'NUN 7/72803 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Başta fiziksel engelliler ve yaşlılar olmak üzere bireyler için kurumlarımızda yapılması öngörülen düzenlemeler, Bakanlığımızın ilk defa 1992/40 no'lu Genelgesi (mülga), ikinci defa 2000/41 no'lu Genelgesi (mülga), 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun'un yürürlüğe girmesinden sonra da 2009/90 no'lu Genelgesi ile duyurulmuştur. Bu Genelgenin hazırlanmasında, TS 9111 (Özürllüler ve Hareket Kısıtlılığı Bulunan Kişiler İçin Binalarda Ulaşılabilirlik Gerekleri) ve TS 12576 (Şehir İçi Yollar-Kaldırım ve Yaya Geçitlerinde Ulaşılabilirlik İçin Yapısal Önlemler ve İşaretlemelerin Tasarım Kuralları) esas alınmıştır.

Genelge gereğince; bina girişlerine rampa yapılması, zemin kaplamalarının kaymayan ve tekerlekli sandalye hareketini güçleştirmeyen malzeme ile kaplanması, birden fazla katlı eğitim yapılarında standartlara uygun engelli asansörü yapılması, dersliklerin eşiksiz ve kot farkı olmaksızın tasarlanması, yazı tahtalarının uygun yüksekliğe asılması, engelliler için tuvalet düzenlenmesi öngörülmüştür.

Bakanlığımızca hazırlanan "Eğitim Yapıları Asgari Tasarım Standartları Kılavuzunda" da "Engellilere Yönelik Tasarım Standartları" başlığı altında da engellilere yönelik bir bölüme yer verilmiştir. Bu kapsamda Bakanlığımızca yaptırılan tüm tip projelerde ve onaylanan tüm özel projelerde, erişilebilirlikle ilgili kriterler TS 9111 standardına göre düzenlenmekte ve yeni okul inşaatlarında uygulanmaktadır.

Ayrıca, Bakanlığımızın 2021/11 no'lu Gayrimenkul Büyük Onarım Genelgesi gereğince, okullarımızda yürütülen büyük onarım ve tadilat işleri kapsamında, engelli erişilebilirliği açısından fiziksel koşulları yetersiz okul binalarında yapılacak iyileştirme çalışmalarına (engelli asansörü, engelli rampası, engelli tuvalet yapımı) öncelik verilmektedir.

Bakanlığımız tarafından kaynaştırma/bütünleştirme uygulamaları yoluyla sunulan eğitim hizmetlerinin kalitesinin artırılması amacıyla diğer bakanlıklar, üniversiteler, sivil toplum örgütlerini içeren faaliyetlerin hazırlık çalışmaları başlatılmıştır.

Bu kapsamda kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan personel başta olmak üzere 18 yaşını doldurmuş tüm bireylerin özel eğitim alanına ilişkin temel bilgi sahibi olmaları, yetersizliği olan bireylere yönelik farkındalık kazanmaları ve bu yolla yetersizliği olan bireylere sunulacak hizmetlerin etkin ve verimli bir şekilde yürütülmesi amacıyla "Özel Eğitimde Toplumsal Farkındalığı Artırma Kursu" hazırlanmış olup söz konusu kurs faaliyetleri valiliklerce yürütülmektedir.

Özel eğitim ihtiyacı olan bireylere taşıma hizmeti sağlayan şoförler ve rehber personele yönelik "Okul Servis Araç Sürücülerine ile Rehber Personele Yönelik Özel Eğitim Bilgilendirme Kurs Programı" hazırlanmış olup söz konusu kurs faaliyetleri valiliklerce yürütülmektedir.

Bakanlığımıza bağlı okullarda görev yapan yönetici ve öğretmenlere yönelik Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı (BEP) hazırlama, uygulama ve izleme süreçlerine katkı sağlaması amacıyla "Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı Tüm Öğretmenler İçin Yol Haritası Kılavuzu" hazırlanmıştır.

Bakanlığımıza bağlı okullarda görev yapan öğretmenler ile okul yöneticilerine yönelik "Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı (BEP) Hazırlama Semineri" çerçeve programı hazırlanmıştır. Ayrıca söz konusu seminer programı kapsamında video hazırlama çalışmaları

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

devam etmektedir. Video çalışmalarının tamamlanmasıyla söz konusu seminer Bakanlığımıza bağlı okullarda görev yapan tüm yönetici ve öğretmenlerin hizmetine sunulacaktır.

Bakanlığımıza bağlı okullarda görev yapan öğretmenler ile okul yöneticilerine yönelik "*Kaynaştırma/Bütünleştirme Kapsamında Sunulan Destek Eğitim Odası Hizmetinde Eğitim Uygulamaları Semineri*" çerçeve programı hazırlanmıştır. Ayrıca seminer kapsamında video hazırlık çalışmaları devam etmektedir. Çalışmaların tamamlanmasıyla birlikte Bakanlığımıza bağlı okullarda görev yapan yönetici ile öğretmenlerin söz konusu seminerden yararlanması sağlanacaktır.

TRT EBA TV İlkokul ve Ortaokul kanallarında Türkçe, matematik, hayat bilgisi, fen bilimleri ve sosyal bilgiler dersleri ile birlikte kavram öğretimi, beceri öğretimi videoları yayımlanmış ve aile bilgilendirme oturumları yapılmıştır. Bu kapsamda eğitim içerikleri hazırlanmış ve söz konusu yayınlar öğrencilerimize, velilerimize ve öğretmenlerimize ulaştırılmıştır.

OECD tarafından diğer ülkelere örnek gösterilen "*ÖzelimEğitimdeyim*" mobil uygulaması geliştirilmiştir. Söz konusu uygulama, cep telefonu ve tabletlerde kolaylıkla kullanılabilir. "*EKPSSMEBÖZEL*" mobil uygulaması hayata geçirilerek engelli kamu personeli seçme sınavına giren bireylere zengin konu anlatımlarının yanı sıra mobil soru bankası erişimi sağlanmıştır.

Birinci kademedeki öğrenim gören öğrencilerimize yönelik "*Ses Temelli Okuyorum Yazıyorum*" kitap seti tamamlanarak dijital olarak yayımlanmıştır. Her yıl düzenli olarak talep edilmesi halinde öğrencilerimize gönderilmektedir.

Kaynaştırma/Bütünleştirme yoluyla eğitim gören öğrencilerimiz için matematik, hayat bilgisi, fen bilgisi, Türkçe, sosyal bilgiler, din kültürü ve ahlak bilgisi dersleri kazanımlarıyla kitap seti hazırlanmıştır. Söz konusu setin basımı yapılarak il millî eğitim müdürlüklerine gönderilmiştir. Ayrıca "*orgm.meb.gov.tr*" web sayfasından dijital olarak yayımlanmıştır. Her yıl düzenli olarak talep edilmesi halinde öğrencilerimize gönderilmektedir.

İşitme engelli öğrencilere yönelik Türkçe dersi yardımcı kaynak seti hazırlanmıştır. Bakanlığımız tarafından işitme yetersizliği olan çocukların eğitimine katkı sağlamak amacıyla İşitme Engelli Çocuklar İçin Dijital Eğitim Platformu (İÇDEP) kurulmuştur. Platform sayesinde işitme yetersizliği olan öğrencilerimize yönelik zengin eğitim içerikleri (sıralama kartları, tek kartlar, aç-kapa kartları vs.) sunulmakta, bu içerikler sayesinde öğrencilerin dijital ortamda eğlenceli ve kolay bir şekilde öğrenmeleri hedeflenmektedir. İÇDEP platformundan "*orgm.meb.gov.tr/icdep*" adresi üzerinden ücretsiz olarak yararlanabilmektedir.

Millî Eğitim Bakanlığı 2019-2023 Stratejik Planı'nda yer alan "*Erken çocukluk eğitiminin niteliği ve yaygınlığı arttırılacak, toplum temelli erken çocukluk çeşitlendirilerek yaygınlaştırılacaktır.*" hedefi altında yer alan "*Özel eğitime ihtiyaç duyan öğrencilerin uyumunun sağlanmasına yönelik öğretmen eğitimlerine katılan okul öncesi öğretmenleri oranı*" göstergesinin 2023 yılında %100 olarak gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir.

Bu hedefler doğrultusunda, "*Okul Öncesi Dönemde Kapsayıcı Eğitim Uygulamaları Eğitici Eğitimi Kursu*" ve "*Engeli Olan Çocuklar İçin Kapsayıcı Erken Çocukluk Eğitici Eğitimi Kursu*" düzenlenmiştir. Düzenlenen söz konusu kursları başarıyla tamamlayan eğiticiler, 19-25 Eylül 2022 tarihinde il/ilçelerinde görev yapan okul öncesi öğretmenlerine 3 günlük bir eğitim ile eğitici eğitimi süresince öğrendiklerini aktarmışlardır. Böylece okul öncesi öğretmenlerin özel eğitim konusunda yeterliklerinin geliştirilmesi amacıyla 81 ilde okul öncesi öğretmenlerinin katıldığı "*Okul Öncesi Dönemde Kapsayıcı Eğitim Uygulamaları Semineri*" düzenlenmiştir.

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Ayrıca Bakanlığımız tarafından Kapsayıcı Eğitim'e ilişkin yıllara göre gerçekleştirilen çalışmalar aşağıda yer almaktadır:

Kapsayıcı Eğitim Öğretmen Eğitimi Modülü Projesi (2018);

Kapsayıcı Eğitim Öğretmen Eğitimi Modülü Öğretmen Eğitimleri Projesi (2018);

Kapsayıcı Eğitim Öğretmen Eğitimi Modülü Geliştirilmesi Programı Yönetici Eğitimi (2018);

Kapsayıcı Eğitim Bağlamında Okul Öncesi ve Sınıf Öğretmenlerinin Rehberlik Becerilerinin Geliştirilmesi Projesi (2019);

Kapsayıcı Eğitim Bağlamında Okul Yöneticilerinin Mesleki Becerilerinin Geliştirilmesi Projesi (2019-2020);

Kapsayıcı Eğitim Bağlamında Türkçenin İkinci Dil Olarak Öğretilmesine Yönelik Öğretmen Kapasitesinin Güçlendirilmesi Projesi (2019-2020)

Soru önergesinde talep edilen istatistiki bilgiler, Bakanlığımızın "http://sgb.meb.gov.tr/www/icerik_goruntule.php?KNO=460" internet adresinde yayımlanan 2021-2022 eğitim öğretim yılı Millî Eğitim Örgün Eğitim İstatistikleri kitabının 1.15 tablosunda yer almaktadır. 2022-2023 eğitim öğretim yılı Millî Eğitim Örgün Eğitim İstatistikleri kitabı veri paylaşımı takvimine göre aynı adreste yayımlanacaktır.

Bakanlığımız tarafından engelli erişilebilirliğinin sağlanması çalışmaları kapsamında yatağa bağımlı ve engelli öğrenciler evde eğitim ve hastanede eğitim uygulamaları ile eğitim öğretim faaliyetlerine katılımları sağlanmaktadır. Ayrıca "*Millî Eğitim Bakanlığı Taşıma Yoluyla Eğitime Erişim Yönetmeliği*" hükümleri çerçevesinde Öğrenci Taşıma Uygulaması yürütülmektedir. Bu kapsamda, Yönetmeliğin Amaç başlıklı 1'inci maddesinde "*Bu Yönetmeliğin amacı, Millî Eğitim Temel Kanunu ile tanınan eğitim hakkından yoksun kalması muhtemel ilköğretim, ortaöğretim ve özel eğitim okul/kurumlarına devam eden öğrenciler ile yaygın eğitim hizmetinden yararlanan özel eğitim kursiyerlerinin resmî okul/kurumlarda taşıma yoluyla eğitime erişimlerini sağlamak için gerekli usul ve esasları belirlemektir.*" hükmü yer almaktadır. Bu kapsamda taşınan özel eğitim öğrencilerinin taşınmasına ilişkin aynı Yönetmeliğin Planlama komisyonunun görevleri başlıklı 6'ncı maddesinde;

"1) Özel eğitim ihtiyacı olan öğrenci/kursiyerlerin taşınabilmesi için gerekli tedbir ve kararları almak,

i) Özel eğitime ihtiyacı olan öğrenci/kursiyerlerin okul/kurumlarına daha kısa sürede ulaşmalarının sağlanması için gerekli tedbirleri belirlemek,

j) Otistik, serebral palsili, zihinsel, ortopedik ve birden fazla özrü olan ağır engelli öğrencilere taşıma esnasında refakat eden refakatçi aile üyesi sayısını belirlemek,

k) Özel eğitim ihtiyacı olan öğrenci/kursiyerlerin taşınacağı araçlarda rehber personel bulundurulmasını sağlamak,

l) Özel eğitim ihtiyacı olan öğrenci/kursiyerlerden tekerlekli sandalye kullanan veya yürüme güçlüğü yaşayanlara hizmet verecek servis araçlarında lifli donanım, standartlara uygun seyyar rampa ve ihtiyaç duyulacak diğer teknik özellikleri belirlemek,

m) İşitme engelli özel eğitim meslek lisesi öğrencileri ile işitme engelli özel eğitim kursiyerlerine verilecek olan toplu taşıma kartları veya biletlerinin öğrenci ve gün sayısına göre aylık ödenek talebini belirlemek,

n) İhtiyaç duyulan zamanlarda, özel eğitim ihtiyacı olan öğrenci/kursiyerlerin taşınmasına yönelik millî eğitim müdürlüklerince Taşımalı Öğrenci Modülüne girilen planlama verileri ile hazırlanan gerekçeli raporu millî eğitim müdürlüğüne sunmak,

o) Özel eğitim ihtiyacı olan öğrenci/kursiyerlerden işletmelerde mesleki eğitime devam edenlerden taşıma güzergâhında olup taşınacakları tespit etmek, güzergâh üzerinde olmayan

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

işitme engelli öğrenci/kursiyerlere verilecek olan toplu taşıma kartı veya biletinin öğrenci ve gün sayısına göre aylık ödenek talebini belirlemek.

ö) (Ek:RG-26/11/2020-31316) Özel eğitim okuluna kayıtlı öğrenciler ile aynı özel eğitim okuluna veya aynı kampüste bulunan diğer okul/okullara devam eden özel eğitim ihtiyacı olmayan kardeşleri tespit etmek.” hükümleri yer almaktadır.